

Cena ministra životního prostředí pro rok 2000

V pondělí 20. listopadu 2000 v podvečerních hodinách předal ministr životního prostředí RNDr. Miloš Kužvart ocenění za přínos pro životní prostředí a aktivní přístup k tvorbě a ochraně životního prostředí na slavnostním setkání v pražském paláci Žofín těmto osobnostem: **Drahomíře Fajtlové, Ing. Ivanu Dejmalovi, Mgr. Janu Dusíkovi, Ing. Jiřímu Hanzelkovi a Ing. Miroslavu Zikmundovi, Jaroslavu Hutkovi, Prof. Ing. Rudolfovi Zahradníkovi, DrSc., a Nadaci Face.**

Cena ministra životního prostředí je udělována od roku 1994. Až dosud bylo předáno 50 ocenění. Jejich nositeli nejsou pouze osobnosti, které svým celoživotním dílem či výrazným počinem přispěly ke zlepšení životního prostředí, ale získaly je například i nevládní ekologické organizace, časopisy, škola, nadace a průmyslový podnik.

Drahomíra Fajtlová se narodila roku 1927 v Praze. Dětství prožila na Podkarpatské Rusi a v roce 1939 se vrátila s rodinou do Čech. Po válce se usadila v oblasti Krkonoš. Roku 1970 její vztah k těmto nejvyšším českým horám vyústil v povolání: jako provozářka se starala o několik chat na hřebenech Krkonoš. Politicky sympatizovala s myšlenkami Charty 77 a ve své chalupě v Malé Úpě pomáhala organizovat setkání jejích signatářů a svých přátel a také akce Polsko-české Solidarity.

V osmdesátých letech jako členka Hnutí Brontosaurus protestovala proti výstavbě hotelu na Sněžce a organizovala petice proti stavbě lanovky na Sněžku. Za své názory a postoje byla roku 1983 uvězněna. V roce 1990 jako mluvčí polsko-české Solidarity organizovala setkání V. Havla a L. Walesy a další společné akce. Prosazovala ochranu Krkonoš a drobnou konkrétní práci pomáhala přírodě.

Cenu ministra životního prostředí 2000 získala za obranu Krkonoš a za boj o demokracii.

Ing. Ivan Dejmal se narodil roku 1946 v Ústí nad Labem. Po absolvování Střední zemědělské technické školy začal studovat agronomickou fakultu Vysoké školy zemědělské. Díky svému politickému přesvědčení a angažovanosti v letech 1968 a 1969 byl ze studií těsně před ukončením vyloučen. Za své názory byl v totalitním režimu dvakrát vězněn. Pracoval v různých dělnických profesích.

Po listopadových událostech v roce 1989 vstoupil do oficiální politiky a v období od února 1990 do července 1992 byl českým ministrem životního prostředí. V současnosti se zabývá projektovou činností v oblasti územního plánování a krajinářské tvorby.

Cenu ministra životního prostředí 2000 získal za celoživotní dílo a úsilí o prosazování zásad ochrany životního prostředí, ochrany přírody a krajiny i trvale udržitelného rozvoje.

Mgr. Jan Dusík se narodil roku 1975 v Plzni. Vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze.

V letech 1993 – 1995 působil jako mezinárodní koordinátor Hnutí Brontosaurus a jako člen Rady Bron-

tosaura ČR. V letech 1995 – 1997 byl předsedou mezinárodní federace environmentálních organizací mládeže Youth and Environment Europe (YEE) a členem Poradní skupiny středo- a východoevropského programu Světové unie ochrany přírody (IUCN).

V roce 1994 se stal spoluzakladatelem občanského sdružení Ekologický právní servis. Do roku 1997 byl jeho předsedou.

Problematické přibližování se České republiky Evropské unii v oblasti životního prostředí se Jan Dusík věnuje od konce roku 1997. Podílel se na zpracování studie Světové banky Pre-accession Planning in Water Sector v letech 1997-1998.

V dubnu 1998 nastoupil na Ministerstvo životního prostředí do odboru zahraničních vztahů. Nyní zde působí jako zástupce ředitele odboru evropské integrace a zástupce zmocněnce ministra životního prostředí pro přijetí do Evropské unie.

Cenu ministra životního prostředí 2000 získal za komplexní a zodpovědný přístup k problematice přibližování se České republiky k Evropské unii v oblasti životního prostředí.

Ing. Miroslav Zikmund se narodil v roce 1919 v Plzni. Po absolvování pražského Vysokého učení technického a Vysoké školy obchodní, obor zahraniční obchod, se stal cestovatelem, sběratelem a publicistou.

Ing. Jiří Hanzelka narodil v roce 1920 ve Štramberku. Po studiích na Vysoké škole obchodní v Praze se stal cestovatelem, spisovatelem a publicistou.

Společně tato nerozlučná dvojice uskutečnila v letech 1947 – 1950 cestu do Afriky a do Latinské Ameriky, v letech 1959 – 1964 do Asie a Oceánie.

Poznatky ze svých cest zpracovávali v reportážích, knihách, přednáškách i celovečerních a krátkometrážních filmech. Celkem bylo vydáno kolem 6,5 miliónů výtisků jejich knih a obrazových publikací ve 143 vydáních, které byly přeloženy do 11 jazyků. Spolu napsali knihy Afrika snů a skutečnosti, S čs. vlajkou na Kilimandžáro, Přemožení pouště, Afrika kolem Tatry, Tam za řekou je Argentina, Přes Kordillery, Velké vody Iguazú, Za lovci lebek, Mezi dvěma oceány, Obrácený půlměsíc, Kašmír – údolí u nebe, Turecko – minarety, fíky, popelky, Kurdistan – země povstání, legend a nadějí, Sýrie – od královny Zenobie ke královně naftě, Tisíc a dvě noci, Světadílná pod Himálajem, Cejlon – ráj bez andělů, Zvláštní zpráva č. 4. Natočili čtyři celovečerní filmy – Z Maroka na Kilimandžáro, Od rovníku ke stolové hoře, Z Argentiny do Mexika, Je-li kde na světě ráj – a 147 krátkometrážních TV filmů.

Pro svoji aktivní podporu demokratizačních procesů koncem šedesátých let nesměli od roku 1970 pub-

likovat a proto některé knihy zůstaly v rukopise a byly vydány až po roce 1989. Nejznámější z nich, Zvláštní zpráva č. 4, sepsaná v roce 1964 jako ekonomická a politická analýza poměrů v tehdejším Sovětském svazu, vyšla až v roce 1990.

Cenu ministra životního prostředí 2000 získali za celoživotní dílo v publikační činnosti o životním prostředí.

Jaroslav Hutka se narodil v roce 1947 v Olomouci. Studoval na Uměleckoprůmyslové škole v Praze a původně se chtěl stát malířem. Začal však skládat vlastní písně a od roku 1967 veřejně vystupoval. V roce 1969 již hrál na velkých scénách po České republice a jeho příznivci organizovali koncerty mimo oficiální kulturní strukturu. Byl výraznou osobností tehdejšího folku, který propojil s moravskou lidovou tradicí. Založil sdružení Šafrán, psal písně, poezii, upravil na 200 moravských lidových písní.

V roce 1977 podepsal Chartu 77 a v roce 1978 byl Státní bezpečností přinucen k emigraci. Po návratu z holandského exilu v listopadu 1989 začal znovu koncertovat. V současné době připravuje vlastní edice. Je autorem řady básní, několika novel a množství fejetonů, které publikuje v denním tisku.

Cenu ministra životního prostředí 2000 získal za svůj vztah k životnímu prostředí a za celoživotní obranu demokracie a zásadovosti.

Prof. Ing. Rudolf Zahradník, DrSc., se narodil v roce 1928 v Bratislavě. Po absolvování Vysoké školy chemicko-technologické v roce 1952 v Praze zde získal roku 1956 hodnost CSc. a v roce 1968 obhájil hodnost DrSc. V současné době je předsedou Akademie věd České republiky a profesorem fyzikální chemie na Univerzitě Karlově v Praze. Po léta vedl oddělení aplikované kvantové chemie a později teorie chemické reaktivity v Heyrovského ústavu fyzikální chemie a elektrochemie ČSAV. V červnu 1990 byl jmenován ředitelem tohoto ústavu a funkci zastával až do svého zvolení předsedou Akademie věd ČR v únoru 1993.

V letech 1965 až 1990 byl po několika obdobích hostujícím profesorem na dvanácti univerzitách v Evropě, USA a Japonsku. Je čestným členem Švýcarské chemické společnosti a Chemické společnosti bývalé NDR. Je členem mnoha mezinárodních vědeckých společností a nositelem četných prestižních ocenění domácích i zahraničních. Profesoru Zahradníkovi byly uděleny čestné doktoráty na univerzitách v Georgetownu (USA), v Drážďanech, ve Fribourgu, v Pardubicích, na Univerzitě Karlově, na Clarksonově univerzitě (USA). Za zásluhy o rozvoj vědy a společnosti mu bylo v roce 1998 propůjčeno státní vyznamenání ČR „Za zásluhy“. V roce 1999 mu Rakouská republika udělila Rakouský čestný kříž I. třídy za vědu a kulturu. V roce 1999 získal členství v GDCh (Gesellschaft Deutscher Chemiker). Za přínos do oblasti humanitní a kulturní mu papež Jan Pavel II. věnoval v prosinci 1999 vyznamenání „Pro Ecclesia et Pontifice“.

Profesor Zahradník je autorem a spoluautorem 350 odborných publikací, řady skript a devíti knih.

Cenu ministra životního prostředí 2000 získal za ochranu životního prostředí, propagaci vzdělání a podporu slušnosti.

Nadace Face: Projekt Nadace Face byl zahájen v roce 1992 a probíhá dodnes. Jeho cílem je snaha řešit situaci vzniklou na počátku 70. let, kdy se začaly objevovat první odumírající smrkové porosty v důsledku působení imisí.

Do současnosti se uskutečnily dva tzv. operační plány - v letech 1992 - 1994 a v letech 1995 - 1997. Třetí operační plán 1998 - 2000 právě končí. Smlouva na tři roky zajišťuje možnost čerpat finanční prostředky pro zalesnění až 800 hektarů lesa ročně. Celkově bylo s finanční podporou nadace Face zalesněno v letech 1992 - 1999 v lesním hospodářství Harrachov 1 447 ha, v lesním hospodářství Vrchlabí 1 956 ha, v lesním hospodářství Horní Maršov 1 253 ha, v lesním hospodářství KRMAP 4 657 ha. V roce 2000 bude obnoveno cca 570 hektarů lesa. Za celkovou dobu trvání projektu se jedná o obnovu více než 5 220 hektarů lesa.

Celkové množství vložených finančních prostředků do konce roku 1999 činilo 350 milionů Kč. Nadace Face v souvislosti s obnovou porostů výrazně finančně podporovala i oblasti bezprostředně související - zavádění nových technologií, výzkumné aktivity, získávání praktických zkušeností během studijně-pracovních cest atd.

I přes blížící se konec projektu (31.12. 2000) je faktem, že nadace Face za dobu své působnosti v Krkonoších vykonala práci, kterou nelze srovnávat s žádným jiným subjektem financujícím činnosti související s ochranou přírody jako celku.

Cenu ministra životního prostředí 2000 získala za ochranu přírody a krajiny a tvorbu životního prostředí Krkonoš.

(z materiálů tiskového oddělení MŽP)

Ministr Kužvar předává cenu prof. Zahradníkovi.

Foto: archiv MŽP